منشور حکمرانی علوی

شرح و بررسی آن است شیوه حکومت نوشته سیدمهدی شجاعی درباره فرمایشات امام علی(ع)

معارف

زهرا فرهمند
منتقد ادبی

کتاب «آن است شیوه حکومت» آخرین اثر سیدمهدی شجاعی در مورد فرمایشات امام علی(ع) است که اخیراً به چاپ هفتم رسیده است. به بهانه تجدید چاپ این اثر در ماه مبارک رمضان و با این دعا و درخواست از محضر باریتعالی که ان‌شاءالله در شب‌های مبارک قدر، نویسنده این اثر سلامت و عافیت خود را بازیابد، به شرح و بررسی این کتاب می‌پردازیم.

این کتاب در مورد یکی از نامه‌های نهج‌البلاغه است که چون «آیین‌نامه حکومت اسلامی» است، از جایگاه ویژه‌ای در تاریخ اسلام برخوردار است. در این کتاب، نامه معروف امیرالمومنین(ع) به مالک اشتر به گونه‌ای شیوا و رسا ترجمه شده و در عین حال لحن جذاب، دلاورانه و الهام‌بخش آن نیز حفظ شده است. انتخاب کلمات به شیوه‌ای است که در عین وزین و فخیم بودن، ساده، روان و قابل فهم نیز هستند.

تسلط نویسنده به زبان فارسی و عربی و نثر ادیبانه و خاص او در ترجمه، مخاطب را که همزمان متن عربی و فارسی را در صفحات این کتاب می‌بیند، از دیدن کلام نورانی مولا محظوظ‌تر می‌کند. و اما به لحاظ محتوایی، این فرمایش امام علی(ع) می‌تواند به‌مثابه برترین منشور بین‌المللی حقوق بشر برای همه انسان‌ها، در همه اعصار معرفی و تبیین شود.

خواندنی برای شرایط حساس فعلی

زمان نگارش کتاب، حدود دو سال پیش، نویسنده در مقدمه کتاب آورده است:«ما اکنون بیش از هر زمان دیگری نیازمندیم که اصول و قواعد حکومت را از منظر اسلام علوی دریابیم.» با در نظر گرفتن شرایط بسیار حساسی که این روزها در حال گذر از آن هستیم، شاید این اکنون بسیار به‌روزتر و ملموس‌تر باشد. و حساسیت مسأله درک اسلام «علوی» و تمایز آن از اسلام «اموی»، مخاطبان بیشتری را به عرصه طلب و عطش کشانده باشد. دنبال‌کنندگان آثار این نویسنده حتماً می‌دانند، آنچه تحت عنوان مقایسه اسلام علوی و اموی، در مقدمه این کتاب بدان اشارتی شده است، به طور کامل و مبسوط در جدیدترین اثر ایشان مجلدات «حماسه سجادیه» بدان پرداخته شده و از ابعاد بسیار زیادی مورد مداقه و مقایسه و نیز سبب‌شناسی و آسیب‌شناسی قرار گرفته است.

اما آنچه در مقدمه خواندنی این کتاب مورد تأکید قرار دارد، بُعد مهمی در مورد زمامداری و حکومت است. در مقدمه آمده است:«فرامین حضرت امیر برای حکومت و باید و نبایدهای او در اداره مملکت، بهترین ترازو یا سرمشق و الگوست برای اینکه جزء جزء گفتارها و رفتارهای حکومت اسلامی را با آن مقابله کنیم و به عیار اصلی یا بدلی بودن آن پی ببریم. و از آن مهم‌تر اینکه عملکرد این حکومت اسلامی را عیناً عملکرد مقدر و مطلوب اسلامی تلقی نکنیم و آن را مبنای قضاوت در مورد اسلام و فرامین آن قرار ندهیم. به عبارت دیگر: این فرمان را به‌عنوان بهترین و دقیق‌ترین ملاک و شاخص، پیش رو داشته باشیم و هر نگاه و حرف و عملی را با آن مطابقت دهیم و تضادها و تعارض‌ها را بفهمیم و هر چه به اسم اسلام می‌شود را به حساب اسلام نگذاریم.»

با این توضیحات و در شرایطی که بیش از هر زمان دیگری نیاز به تبیین و تشریح اسلام علوی داریم، مراجعه به این نامه می‌تواند پاسخگوی بسیاری از سؤالات نسل جوان در مورد نحوه ارتباط حکومت با مردم، مردم با حکومت و... باشد و به تعبیر امروزی پروتکل کاملی برای مدیریت جامعه ارائه دهد. بسیاری از جوانان تشنه دانستن و درک و شناخت نحوه صحیح زمامداری اسلامی هستند و بسیاری از مدیران نیازمند آن. تنوع آرا و افکار در جامعه کنونی ما ایجاب می‌کند که زمامداران ما بیش از هر زمان دیگری مخاطب این فراز از هشدارهای مولا امیرالمؤمنین(ع) باشند که:«و تن‌پوش قلبت را دوست داشتن مردم قرار ده. و محبت به مردم. و ملاطفت با مردم. و نسبت به مردم، همچون حیوان درنده مباش که خوردن‌شان را غنیمت بشماری. چراکه مردم دو دسته‌اند: یا برادر توانند در تعریف دین. یا همسان تواند در تناسب خلقت. گاهی به دام گناهی می‌افتند. و گاهی به عارضه‌ای دچار می‌شوند. و خواسته و ناخواسته دست به کار خطایی می‌زنند. از گناهانشان در گذر و بر خطایشان چشم بپوش. همچنان که دوست داری و خوشحال می‌شوی که خداوند از گناهت بگذرد و چشم بر خطایت بپوشد. چرا که تو بالادست آنانی و آنکه به تو حکم داده و حاکمیت بخشیده، بالادست توست و خدا بالادست آن کسی است که به تو حکم داده و کار آنان را به تو سپرده. و آنان را وسیله آزمون تو قرار داده.» (صفحات ۲۹ تا ۳۳)

تابلوی غدیرخم اثر استاد محمود فرشچیان

نقشه راهی برای مسئولان

شواهد تاریخی گواهند که حضرت امیر(ع) چه وسواس‌ها و حساسیت‌هایی در احقاق حقوق مردم داشته‌اند و اگر کوتاهی و قصور و یا تخلفی صورت می‌گرفته است، با چه دقتی، با افراد تحت امر و کارگزاران برخورد می‌کرده‌اند. در فرازی دیگر می‌خوانیم:«و اساساً وظیفه اصلی تو، رسیدگی به حقوق یکایک مردم است. و مبادا که هیچ دلمشغولی و سرگرمی‌ای تو را از این وظیفه اصلی بازدارد. این‌طور نیست که پرداختن به کارهایی مهم و خطیر، تضییع حقوق کوچک را موجه کند. از اهتمام در انجام کارهای مردم دریغ نکن. و با مردم از موضع بالا برخورد نکن. و خود جویای احوال کسانی باش که دست‌شان به تو نمی‌رسد. و مردم هم آنان را کوچک می‌شمارند و به دیده حقارت می‌نگرند.

برای این دسته از مردم، از میان معتمدینت، متواضع‌ترین و با مرام‌ترین افرادت را انتخاب کن که مأموریت مدام‌شان، ارائه گزارش از احوال و امور اینان باشد. و با اینان به گونه‌ای رفتار کن که در قیامت بتوانی پاسخگوی خداوند باشی؛ که در میان مردم، این گروه بیش از بقیه، نیازمند رسیدگی و توجه‌اند. و بدان که نزد خداوند باید در مورد ادای حق یکایک آحاد ملت، پاسخگو باشی. و امور یتیمان و کهنسالان درمانده و بیچاره را خود شخصاً عهده‌دار باش. چراکه اینان زبان خواهش ندارند و دست تکدی پیش نمی‌آرند و البته این‌بار سنگینی است بر دوش حاکمان. و بار حق اساساً سنگین است.

و خداوند، حمل آن را برای کسانی آسان می‌کند که دغدغه عاقبت دارند و شکیبایی می ورزند و به درستی آنچه خدا وعده‌شان فرموده اعتماد می‌کنند. و شخصاً وقتی را برای رسیدگی به نیازها و مشکلات مردم اختصاص بده.

در مجلسی بنشین که امکان حضور همگان میسر باشد و تلاش کن که یکپارچه تواضع و فروتنی بشوی در مقابل خدایی که تو را آفریده است و پای هر چه پاسبان و پاسدار و محافظ و نگهبان را از این مجلس کوتاه کن تا هر که هر حرفی دارد، بتواند بی‌لکنت و ترس از عقوبت بیان کند. که من از رسول خدا (صلی‌الله‌علیه‌وآله) شنیدم، به کرات که می فرمود: «هیچ امتی به رستگاری نمی‌رسد تا وقتی که ضعیف نتواند حقش را بی‌لکنت و ترس از عقوبت، از قوی بستاند.» (صفحات ۱۲۰ تا ۱۲۵)

کتاب آن است شیوه حکومت
فرمان حضرت امام علی(ع) به مالک اشتر
- نویسنده و مترجم: سیدمهدی شجاعی
- انتشارات: نیستان هنر
- تعداد صفحات: ۱۶۰ صفحه
- قیمت: ۱۲۰۰۰۰ تومان

مراجعه به کتاب «آن است شیوه حکومت» می‌تواند پاسخگوی بسیاری از سؤالات نسل جوان در مورد نحوه ارتباط حکومت با مردم، مردم با حکومت و... باشد و به تعبیر امروزی پروتکل کاملی برای مدیریت جامعه ارائه دهد

اوصاف پارسیان

متقین شرحی بر خطبه‌ای از نهج‌البلاغه است

«اِنَّمَا یَتَقَبَّلُ اللهُ مِنَ الْمُتَّقِینَ»؛ با توجه به این آیه شریفه (آیه ۲۷ سوره مائده)، قاعدتاً دغدغه هر مسلمانی این است که وظایف و مسئولیت‌هایش را در پیشگاه الهی با ترازوی متقین- که شرط قبولی عمل است- میزان کند. و در این مسیر، لاجرم اولین گام شناخت متقین است و آشنایی با ویژگی‌های آنها. و برای رسیدن به این شناخت و دریافت این معرفت، چه کسی بهتر از سرسلسله متقین؟ چه کسی بهتر از حضرت علی (ع) می‌تواند صفات و ویژگی‌های چنین فردی را به ما معرفی کند و ابعاد مختلف تقوی را از لحاظ فردی، اجتماعی و سیاسی برای ما تبیین کند و نقشه مراحل و مراتب تقرب به خداوند را بدین زیبایی برای مان ترسیم کند.

سیدمهدی شجاعی در کتابی به نام «متقین» به ذکر و شرح این ویژگی‌ها پرداخته است. خطبه «متقین» در پاسخ به سوال ارزشمند یکی از یاران حضرت به نام «همام» شکل گرفته است.

در این اثر سیدمهدی شجاعی سعی کرده است با شرح و بسط این خطبه، ادای دینی به فرمایشات حضرت در نهج‌البلاغه داشته باشد. البته خود نویسنده در مقدمه کتاب با فروتنی آورده است: «آنچه پیش روی شماست مسلماً شرح خطبه همام نیست چراکه شرح خطبه متقین امام علی علیه‌السلام، نیازمند مقدمات و ابزار و امکاناتی است که یکی از آنها معرفت است، دیگری تقوی است و....که نگارنده فاقد اینهاست.

این جزوه تنها دریافت تلالویی است از آن انوار تابناک بی‌نهایت و نیز تالیفی از آنچه قرآن، معصومین- سلام‌الله علیهم اجمعین- و جرعه‌نوشان مشرب وحی و چشمه علوم اهل بیت پیرامون زیستن الهی بیان داشته اند.»، «از سویی محدودیت ظرف ادراک آدمی، نیل به این شناخت را ناممکن می سازد ... و از سوی دیگر عظمت دست نیافتنی مقوله، انسان را به وادی عجز می کشاند.

آنچه همه اش دست نیافتنی است، اندکش از کف دادنی نیست. به نسیمی که هر از گاه یا مدام از سوی آن باغستان وزیدن می گیرد، دل و جان باید سپرد و ...

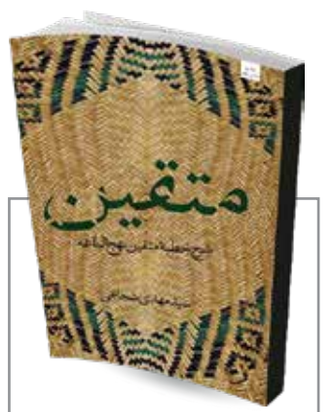

متقین
شرح خطبه متقین نهج‌البلاغه
- نویسنده: سیدمهدی شجاعی
- انتشارات: نیستان هنر
- تعداد صفحات: ۲۹۱ صفحه
- قیمت: ۴۱۰۰۰۰ تومان

خطبه متقین یکی از آن نسیم‌های مسیح آساست...» ما نیز، با تورق صفحاتی از این کتاب، لحظاتی چند خود را در معرض این نسیم دل انگیز قرار می‌دهیم و با بهره‌مندی از مرور چهار ویژگی از ویژگی‌های متقین، در این باغ معطر نفسی تازه می‌کنیم: *کم‌خواه و قناعت مرام است و کم‌خوراک و سهل‌گیر. تنها و تنها به طول راه می اندیشد و عظمت ورودگاه و کمی زاد و محشر معاد. *میانه رو اند در عین توانگری و خاشعند در عبادت و بندگی و آراسته اند در فقر و درماندگی و شکیبا و صبورند در مصیبت و سختی و بیچارگی. *متقی، دینش را نگاهبان است، شهوتش را لجام‌دار و خشمش را نگاه‌دار. *به او امید خیر می‌رود و از او بیم شر نمی‌رود. مردمان به حق، نیکی‌اش را دل بسته‌اند و از گزندش مصون و مأمونند.

به نیک سیرتی شهره است و ملجأ و مرجع حاجات درماندگان و نیازمندان. بدی را کسی از او تجربه نکرده است که در هراس از تکرار آن باشد. کتاب «متقین» که اکنون به چاپ بیست و دوم رسیده است، در چهل فصل تحت عنوان «چهل جرعه» تقسیم بندی شده و برای هر فصل نام زیبایی انتخاب شده است.

نامه‌هایی مثل «پرده بر دل‌های ماست»، «از کیمیای مهر تو»، «پاک چون شبنم زلال سحری»، «ذکر لذت عاشقان» و... هر فصل علاوه بر کلام مولا امیرالمومنین (ع)، به کلام و روایات و احادیث دیگر معصومین نیز مزین شده است. در یکی از فصول با نام «آه از کمی توشه و درازی راه» که به مسأله عجب و خطرات آن پرداخته است، می‌خوانیم:

«حضرت سجاد - سلام‌الله علیه- به پیشگاه خداوند عرضه می‌دارد: و شکر و سپاسگزاری من از تو نیز محتاج شکرگزاری دیگر است؛ که این شکرگزاری من نیز توفیق و لطف توست. پس هرگاه که لک الحمدی بگویم، به شکرانه آن لک الحمد که توفیق تو بوده است، لک الحمدی دیگر باید گفت. پس این عبادتی که خود آن تنها و تنها توفیق و لطف خداست چه جای بالیدن و به خود گرفتن دارد؟

و این عجب از آن دست خطرهای مهلکی است که نه فقط بنده باید بر آن بترسد؛ بل آنچنان عظیم خطری است که حتی خداوند جل و اعلا از آن بر بنده اش بیمناک است: برخی از بندگان مومنم از من توفیق طاعت و عبادتی طلب می‌کنند و من از بیم عجب، آن عبادت را اعطایشان نمی‌کنم.»

گنجینه‌ای برای آیندگان

روایت بزرگ‌ترین تحریف و انحراف عالم در مردی از جنس نور

«این کتاب، شرح بزرگ‌ترین تحریف و انحراف در عالم است. ترسیم بزرگ ترین خیانت و جنایت تاریخ است. من این کتاب را نه با مرکب و قلم که با خون و استخوانم نوشته‌ام. نوشته‌ام تا آیندگان بدانند که کاروان هدایت بشر از کدام پیچ جاده به انحراف رفت و در کدام دوراهی، تباهی و سیاهی را برگزید. نوشته‌ام تا آیندگان بفهمند که چگونه و توسط چه کسانی، تعالیم آخرین و بزرگترین پیامبر جهان، دستخوش تحریف و سوءاستفاده شد.»

آنچه خواندید بخشی از دیالوگ سلیم‌بن قیس در فیلمنامه «مردی از جنس نور» از دیگر آثار سیدمهدی شجاعی در مورد حضرت علی (ع) و مرتبط با دیگر معصومین (ع) است. و کتابی که سلیم از آن سخن می‌گوید کتاب «اسرار آل محمد» است که با جانفشانی‌ها و ازخودگذشتگی‌های سلیم به دست ما رسیده است.

سلیم بن قیس هلالی، شخصیتی محبوب و معتمد برای چهار تن از ائمه ما شیعیان بوده است. و کتابی که او به سختی به دست ما رسانده، در تاریخ تشیع از چنان اهمیتی برخوردار است که خواندن آن به همه شیعیان، توسط امام معصوم توصیه شده است. ماجرا از این قرار است که حاکم عراق، حجاج بن یوسف، که به خون‌خواری و سبعیت شهره است، به تمام ماموراش دستور داده که سلیم را تا هرکجا که رفته تعقیب کنند و او و گنجینه مهمی را که همراه دارد، دستگیر و معدوم کنند.

اما سلیم موفق می‌شود قبل از مرگش، کتاب را به دست یک فرد امین، ادیب و معتمد به نام «آبان» برساند.

نکته جالب اینکه آبان ایرانی است و قبل از آمدن سلیم بارها او را در خواب دیده است، هر بار با تحفه‌ای، با قطعه‌ای نور در دست و... در بخشی از کتاب، در یکی از تعقیب و گریزهای مأموران و سلیم می‌خوانیم: «سلیم یادداشت را به او می دهد و او می‌ستاند و بر چشم می‌گذارد. ماموراا: بیخود نبود که ما را از مواجهه و مکالمه با شما پرهیز می‌دادند، کیمیایی که در دست شماست، مس‌هایی ناخالص را هم به طلا بدل می‌کند./ سامان: (به فرزان) دیدن این چشمه‌ها حسرت ندیدن آن چشمه‌آفرین را هزار چندان می‌کند. فرزان: خدای را به همین جرعه ها هم سپاس./ مأمورا: (به سلیم) اکنون که در حال مراجعتیم، یک سوال می‌توانم بپرسم؟/ سلیم: (با مهربانی) بپرس./مأمورا: آن کتاب همراه شما چیست که آنان را آنچنان نگران و وحشت زده کرده است؟/ سلیم: کتاب، قطعه‌ای از حقیقت عالم است. حقیقتی که آنان تحریفش کرده و واژگونه‌اش جلوه دادند و ... از همین می‌هراسند.»

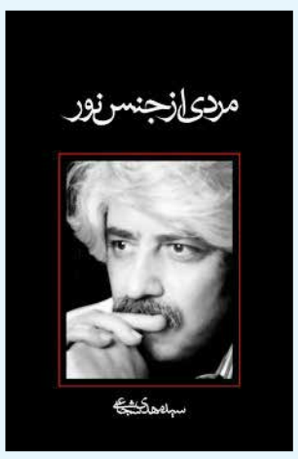

در طول داستان درمی‌یابیم که آبان را سلمان فارسی به سلیم معرفی کرده است و دیدار این دو از صحنه‌های جذاب فیلمنامه است.

دیدار سلیم برای آبان بسیار مغتنم است چرا که پاسخ بسیاری از سوالاتش را می‌گیرد و بسیاری از ابهاماتش برطرف می‌شود و در می‌یابد که فطرتش به او درست گفته بوده که جنس آن سپاهی که به ایران یورش آورده بوده با جنس پیام آوران اصلی بسیار متفاوت بوده است و وصی و وارث اصلی پیام از دید آنها پنهان مانده بوده است. وقتی آبان حیرت می‌کند از این همه بی خبری مسلمانان در مورد حضرت علی (ع)، سلیم می‌گوید:« هیچ روزی نبود که پیامبر، شأن و جایگاه و منزلت علی را به مردم یادآور نشود.»

یک روز می‌فرمود:« نسبت علی به من، نسبت هارون است به موسی که برادرش بود و وصی و جانشینش.» یک روز می‌فرمود:«علی محک، ملاک و میزان حقیقت است.» یک روز می‌فرمود: علی به منزله کعبه است که باید طواف شود نه طواف کند. یک روز می‌فرمود:« دشمن علی، دشمن من است و دشمن من، دشمن خداست.» یک روز می‌فرمود علی را جز منافقین دشمن نمی‌دارند و جز مومنین به دوستی برنمی‌گزینند.

راهنمای سعادتمندی

وصایای امیرالمؤمنین به امام حسن مجتبی (ع) در آیین زندگی
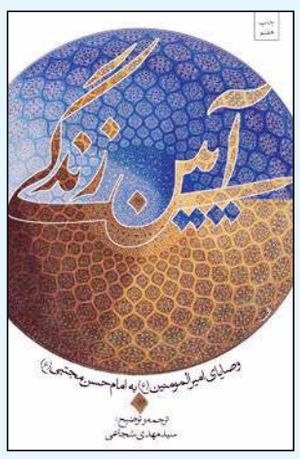
از مهمترین آثار سیدمهدی شجاعی در مورد فرمایشات امیرالمؤمنین علی (ع) کتاب «آیین زندگی» است. در این کتاب که به چاپ بیستم رسیده است، بخشی از مهمترین فرمایشات امیرالمؤمنین (ع) - که درباره نحوه صحیح زندگی روزمره و پاسخ بسیاری از سؤالات رفتاری و منش وعملکردمان است - از لابه‌لای کتب ارزشمند پیشین، بیرون می‌آید و با خوانشی امروزی و مأنوس، همه آنچه برای زندگی در این جهان بدان نیاز است، در اختیار نوجوانان، جوانان و همه مخاطبان قرار می‌گیرد و طرحی از زندگی سالم و با امنیت را در نگاه جست وجوگر آنان با قابی نوین زینت می‌دهد. در این کتاب که در قالب ترجمه و شرح نامه سی ویکم نهج‌البلاغه منتشر شده است، در نگاه اول با وصایای امیرالمؤمنین (ع) به فرزندشان امام حسن مجتبی (ع) مواجه می‌شویم، اما با نگاهی دقیق‌تر درمی‌یابیم در این نامه، نقشه گنجی برای زیست بهتر در دنیا و رسیدن به آخرتی پربارتر، برای همه ما نهفته است؛ چراکه بهترین و بزرگترین و دلسوزترین پدر عالم در حال وصیت به یکی از عزیزترین فرزندان خود است و مسلماً در چنین رابطه‌ای و در چنین وصیت و توصیه‌ای، چیزی از قلم نمی‌افتد و از مهمی فروگذار نمی‌شود. از مطالعه تک تک فرازهای نامه، چنین درمی‌یابیم که این سطور، نه یک وصیت شخصی بلکه دستورالعملی جامع و کامل است از جانب پدر یک امت برای همه فرزندانش تا روزی که جهان برپاست... تا بتوانند در فراز و نشیب حوادث و شرایط گوناگون هر عصر و هر جامعه‌ای که در آن زیست می‌کنند، بهترین طریق سلوک را دریابند و از بهترین راهکارها و شایسته‌ترین عملکردها، طرفه‌ای بربندند. در مقدمه کتاب نیز بعد از ذکر دلایلی مبنی بر اینکه چرا این وصیت، نه به صورت یک یادداشت خصوصی و نه به شکل انتقال معارف (همانند ودایع امامت و اسرار خلقت) بلکه در قالب نامه‌ای سرگشاده آمده است، می‌خوانیم: «پس این وصیتنامه، سفارشات یک پدر است به تمامی فرزندانش - اعم از پسر و دختر و کوچک و بزرگ - در تمام طول تاریخ و در همه وسعت گیتی. آن هم نه یک پدر معمولی و متعارف. پدری که به راه‌های آسمان آشناتر است تا مسیرهای زمین، پدری که هزار کتاب از کتب انبیا در دست‌های اوست، پدری که از ازل ناظر بر خلقت بشر بوده است و انسان را از خودش بهتر می‌شناسد، پدری که معلم همه انبیا بوده است و مراد و اسوه همه اولیا، پدری که به دلیل معصومیت آسمانی، نقص و خلل و خطا و اشتباه در کلام و رفتارش راه ندارد. پدری که اگر دستت را در دستش بگذاری، می‌توانی مطمئن باشی که برایت بهشت را با همه وسعت و جاودانگی‌اش می‌خرد.» تک تک فرازهای این منشور تربیتی جامع و مانع، می‌تواند به عنوان سرفصل‌هایی برای شناخت وظایف فردی و اجتماعی هر فرد مسلمان، در مجامع آموزشی تدریس شود. آنچه این سرفصل‌ها را برای تدریس سیره زندگی اسلامی، غنی‌تر می‌کند این است که در این اثر، نویسنده به ترجمه روان و سلیس مضامین نامه سی‌ویکم بسنده نکرده است و برای تبیین و تعمیق افزون‌تر مطالب، احادیث و روایات، مطالب مرتبط دیگری در آن مضمون را از خود حضرت یا سایر معصومین گردآوری و نقل کرده است. به امید بهره‌مندی بیشتر از این گنج ارزشمند، به فرازهایی از این وصیتنامه بی‌همتا اشاره می‌کنیم: «او کلید گنجینه‌هایش را در دو دستت نهاده وقتی که درخواست از خودش را به تو رخصت داده. پس هرگاه اراده کردی، درهای نعمتش را با دعا باز کن و نزول باران رحمتش را از او بخواه. (و فرمود هرکه از غیر خدا درخواست کند مستحق حرمان است.) پس مبادا که تأخیر در پاسخ و اجابتش، اسباب نومیدی‌ات گردد. چرا که بخشش و مرحمت مبتنی است بر مختصات نیت. و چه بسا فلسفه تأخیر در اجابت این باشد که پاداش بیشتری نصیب خواهنده شود و هدایای ارجمندتری به دست آرزومند برسد. و چه بسا، چیزی از خدا خواسته‌ای و به خواسته‌ات نرسیده‌ای، ولی به این حقیقت رسیده‌ای که چیزی بیشتر و بهتر از آن را دیر یا زود برایت تدارک دیده‌اند. یا دریافته‌ای که خیر و صلاحت در نداشتن آن چیز بوده است. چه بسا حاجتی داشته‌ای که رسیدن به آن باعث تباهی دینت می‌شده. پس سعی کن از خدا چیزی بخواهی که زیبایی‌اش برایت جاودان و وجودت از رنج و سختی‌اش درامان بماند.»